

Sperret til 15 april kl 1300.

PRESSEMELDING: DET FAGLIGE GRUNNLAGET FOR OPPDATERINGEN AV FORVALTNINGSPLANEN FOR BARENTSHAVET – LOFOTEN

Faglig forum for Barentshavet – Lofoten har i samarbeid med Overvåkingsgruppen og Risikogruppen i dag lagt fram en rapport om det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten.

Rapporten viser at de viktigste fiskeressursene er i god forfatning, mens de fleste bestandene av sjøfugl har endret seg negativt med urovekkende hastighet. Sannsynligheten for ulykker knyttet til skipstrafikk eller petroleumsvirksomhet vurderes som lav, men de miljø- og samfunnsmessige konsekvensene av slike hendelser kan være betydelige.

Fiskeri, klima og langtransportert forurensing utgjør i dag de største påvirkningene på økosystemet i Barentshavet. Påvirkning fra fiskeri er redusert siden 2005, og samlet sett har det ikke vært vesentlig økning i skipstrafikk eller petroleumsvirksomhet i området. Skiping av russisk olje økte likevel med ca 50 % i 2009. Tiltak for å redusere risiko fra skipstrafikk har blitt innført, bl.a. etablering av Vardø trafikksentral og IMO rutetiltak på strekningen Vardø – Røst. Det er større risiko for akutt forurensing fra skipstrafikk enn fra petroleumsvirksomhet med dagens aktivitetsnivå. Videreutvikling av oljevern er gjennomført, men effekten av den samlede beredskapen kan ikke beskrives entydig.

Parallelt med økningen i havtemperatur de siste 30 årene, har utbredelsen av havis avtatt i samme periode, og etter 2005 er det observert svikt i reproduksjon hos flere islevende selarter. Fiskebestandene i Barentshavet er preget av god produktivitet og høye bestandsnivå. For tiden er det mye lodde og torsk i Barentshavet. Det siste tiåret har de fleste bestandene av sjøfugl endret seg negativt med urovekkende hastighet. Dette gjelder spesielt lomvi og krykkje, særlig i den sørvestre delen av området. Etter mange års nedgang viser luftmålinger av miljøgifter nå utflating for DDT og PCB, men økning for HCB. De viktigste fiskeressursene viser lave verdier av miljøgifter, med unntak av nivåene av dioksiner og dioksinlignende PCB i torskelever.

Kartleggingsprogrammene MAREANO (havbunn) og SEAPOP (sjøfugl) har skaffet ny og detaljert kunnskap om noen av de særlig verdifulle og sårbare områdene. Gjennom MAREANO er det påvist høye naturverdier og stor variasjon i naturtyper og undersjøiske landskap, blant annet mange nye korallrev.

Det varierer mye hvorvidt forvaltningsmålene for området er oppnådd. De viktigste kunnskapsbehovene framover er knyttet til havforsuring, tempo og effekter av klimaendringer, hva som skaper irreversible endringer og hvor motstandsdyktig Barentshavet – Lofoten er mot endringer. En framtidig varig endring i sjøtemperatur og surhetsgrad kan føre til store konsekvensene som er vanskelig å forutsi.

Oljedirektoratet presenterer sin rapport fra den geologiske kartleggingen i Oslo 16. april. I rapporten gir Oljedirektoratet sitt oppdaterte anslag for petroleumsressurser i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja.

Kontaktpersoner:

Leder av Faglig forum, Bjørn Fossli Johansen, Norsk Polarinstittutt, tlf 99 43 74 06,
johansen@npolar.no

Leder av Overvåkingsgruppen, Knut Sunnanå, Havforskningsinstituttet, tlf 90 08 46 99,
knut.sunnanaa@imr.no

Leder av Risikogruppen, Arve Dimmen, Kystverket, tlf 95 19 05 95,
arve.dimmen@kystverket.no

Kart som viser avgrensning av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten